

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 28. 4. 2026 o dovolání obviněného **Mgr. Vladimíra Chlupa**, nar. 8. 4. 1970 v Olomouci, trvale bytem 1. máje 825/4, Olomouc, podaném proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 23. 10. 2025, sp. zn. 2 To 130/2025, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 4 T 111/2024, t a k t o:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného Mgr. Vladimíra Chlupa **odmítá**.

Odůvodnění:

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 27. 3. 2025, č. j. 4 T 111/2024-450, byl obviněný Mgr. Vladimír Chlup uznán vinným pod body 1–4) přečinem přisvojení pravomoci úřadu podle § 328 tr. zákoníku. Za uvedený trestný čin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání šestnácti měsíců.

2. Uvedeného trestného činu se podle zjištění soudu prvního stupně dopustil obviněný v podstatě tím, že s odkazem na čl. 21 a čl. 23 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a další předpisy, svým vlastním obecným výkladem, sám sebe ustanovil jako osobu oprávněnou za ČR vystupovat, a to i mimo hranice ČR, ve vztahu k Evropské komisi a Evropskému parlamentu, a v období od 12. 7. 2021 do 3. 6. 2022:

1) z blíže nezjištěného místa, vystupující jako zástupce ČR, předložil v německém jazyce požadavky o vyčlenění prostředků EU v rozsahu 434 670 000 000 Kč na realizaci tak zvaného projektu ROBOT, tyto dne 12. 7. 2021 adresoval představitelům Evropskému parlamentu (adresované osobě Monika Hohlmeier) a Evropské komisi (adresované osobám Ursula von der Leyen a Johannes Hahn), přičemž dne 12. 7. 2021 byly zásilky uvedeným evropským institucím doručeny,

2) na blíže nezjištěném místě vytvořil písemnost nazvanou „Usnesení Nejvyššího správního soudu“ datovanou dnem 16. 8. 2021, kterým se znemožňuje činnost Bezpečnostní informační služby ČR od data 15. 10. 2009 do 09. 09. 2016 a ukládá osobám identifikujícím se s funkcí předsedy senátu Nejvyššího správního soudu, aby předešly dalším škodlivým následkům trestného činu sabotáže, a to nejpozději do 8. 10. 2021, uvedené usnesení pak odeslal podáním na pobočce České pošty Olomouc 1, dne 17. 8. 2021 na adresu: Bezpečnostní informační služba, P. O. BOX 1, 150 07 Praha 57, kam byla zásilka doručena dne 24. 8. 2021,

3) na blíže nezjištěném místě vytvořil písemnost nazvanou „Usnesení o znemožnění činnosti ústavních činitelů“ datované dnem 19. 10. 2021, kterým se znemožňuje činnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, přičemž toto usnesení podal na podatelnu

Nejvyššího správního soudu dne 19. 10. 2021 a na Ústavní soud na adrese Joštova 8, Brno dne 19. 10. 2021,

4) vydávajíc se za „nejvyšší ústavní instituci“ a zastupující ČR, na blíže nezjištěném místě vyhotovil písemnost nazvanou „Předběžné opatření 1/2022“ datované dnem 3. 6. 2022, kterým stanovil osobám identifikujícím se s Ministerstvem obrany ČR a Generálním štábem Armády ČR, aby se zdržely další sabotáže demokratického právního státu a umožnili přípravu příslušných realizačních smluv v intenci „Usnesení 1/2022“, o dílčí urgentní realizaci projektu ROBOT v souvislosti s aktivitami Ruské federace a Čínské lidové republiky od 4. 2. 2022 tak, aby byly podepsány do 30. 9. 2022, uvedené „Předběžné opatření“ pak dne 3. 6. 2022 v 10:28 hod. osobně předal na podatelnu Obvodního soudu pro Prahu 6.

3. Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci usnesením ze dne 23. 10. 2025, č. j. 2 To 130/2025-488, zamítl podle § 256 tr. ř. odvolání obviněného Mgr. Vladimíra Chlupa, podané proti výrokům o vině i o trestu napadeného rozsudku.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti usnesení odvolacího soudu podal obviněný Mgr. Vladimír Chlup prostřednictvím obhájce dovolání, které primárně opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), h) tr. ř., neboť rozhodná skutková zjištění, určující pro naplnění znaků trestného činu, se zakládají na zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů a současně ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny podstatné navrhované důkazy. Současně pak prezentoval mínění, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. V neposlední řadě také uvedl, že trestní stíhání probíhalo v rozporu s ustanoveními Listiny i tr. ř., došlo tudíž k porušení jeho základních práv.

5. Obviněný kritizoval, že se soudy obou stupňů zcela nedostatečně vypořádaly s jeho argumentací, zejména se nedostatečně zabývaly otázkou, zda bylo vytýkané jednání skutečně nezákonné. V nastíněném směru přitom vyzdvihl především otázky, zda lze považovat výklad čl. 21 a 23 Listiny ze strany dovolatele za nesprávný, jakými konkrétními skutky měl obviněný naplnit skutkovou podstatu předmětného trestného činu a který konkrétní orgán veřejné moci je nadán pravomocemi, jež měl dovolatel vykonávat. Z absence odpovědi na vytyčené otázky pak dovodil nepřezkoumatelnost a nezákonnost napadeného usnesení krajského soudu i rozsudku okresního soudu. V tomto kontextu obecně akcentoval význam náležitého odůvodnění soudních rozhodnutí.

6. Dále zdůraznil fakt, že obviněný vždy jednoznačně uváděl své jméno i další osobní údaje a připomínal, že jedná na základě čl. 23, popř. též čl. 21 odst. 1 Listiny, z čehož vyvodil absenci úmyslné snahy vykonávat jakékoliv úkony neoprávněně a nemožnost vykonat úkon, který může být vykonán jen orgánem veřejné moci. Brojil i proti závěrům soudů obou stupňů, že by jeho jednání vykazovalo dostatečnou míru společenské škodlivosti, a to zejména s ohledem na jasné označení jím vytvářených listin. Úvahy soudu prvního stupně v tomto duchu považoval za nepodložené a nedůvodně mu přiřítající jednání jiných osob, s nimiž nebyl v žádném spojení, což by mohlo svědčit o podjatosti soudce. Rovněž se odvolal na svá ústavní práva obsažená v čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny, přičemž soudům vytkl, že dostatečně neodůvodnily případnou chybnost jeho výkladu vzpomínaných ustanovení. V uvedeném smyslu vyzdvihl možný pozitivní vliv vytýkaného jednání na ochranu Severoatlantické

aliance před hrozícím kolapsem. Soudům vytkl také neprovedení jím navrhovaných důkazů, které měly svědčit o legitimitě jeho postupu, jejichž příkladný výčet zachytil v podaném dovolání.

7. Dovolatel rozporoval taktéž naplnění objektivní stránky skutkové podstaty daného trestného činu, a to s poukazem na fakt, že Česká republika nepředstavuje orgán veřejné moci, přičemž právě zastupování České republiky tvoří podstatu vytýkaného skutku. V neposlední řadě brojil proti popisu skutku, v němž není výslovně zachycena nesprávnost jeho výkladu čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny, tudíž lze rozsudek soudu prvního stupně interpretovat jako trestní postih vyvozený pro uplatnění ústavně garantovaných práv obviněného. Právě s ohledem na tuto skutečnost pak požádal Nejvyšší soud, aby odložil výkon uloženého trestu.

8. Obviněný posléze podal rozsáhlý výklad svého pojetí ustanovení čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny, popř. i dalších ustanovení právního řádu, přičemž přestřel vlastní, alternativní koncepci ústavnosti, podstaty demokratického právního státu i právní síly Listiny. Tento výklad doprovodil košatým historickým a filozofickým pojednáním o podstatě a zdrojích státní moci, koncepcích vlády, vztahu jednotlivce ke státní moci i vývoji české ústavnosti. Jádro těchto úvah přitom spočívalo v tezi, že stav, kdy dochází k odstranění demokratického řádu lidských práv a základních svobod, nastal v důsledku akceptace principů zastupitelské demokracie, které dovolatel považuje za rozporné s vlastním chápáním podstaty demokratického právního státu. Narušení činnosti ústavních orgánů a znemožnění účinného použití zákonných prostředků k zamezení výše detekovaného stavu pak dovolatel spatřoval v přijetí koncepce, podle níž může Parlament České republiky měnit, skrze ústavní zákony, ustanovení Listiny a Ústavní soud disponuje kompetencí přezkoumávat souladnost ústavních zákonů s materiálním jádrem ústavy. Obviněný také kritizoval postup, při němž byl bezdůvodně a nezákonně internován v psychiatrické léčebně, přičemž nedůvodnost tohoto postupu vyplývá z faktu, že soudy obou stupňů dospěly k závěru o nepochybné přičetnosti dovolatele. V souvislosti se zmíněnou skutečností připomněl porušení ustanovení o nutné obhajobě v průběhu trestního řízení.

9. Závěrem proto dovolatel navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu i rozsudek soudu nalézacího a rozhodl tak, že obviněný se zprošťuje obžaloby.

10. Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství ve svém vyjádření k podanému dovolání uvedl, že toto se patrně opírá o důvody dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., za současného vznesení výtky porušení základních práv obviněného. Pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř., s jistou mírou tolerance, subsumoval námitky zahrnující absenci znaku protiprávnosti a nedostatečné společenské škodlivosti vytýkaného skutku. Naopak pro naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. neshledal v podaném dovolání dostatek konkrétní argumentace, když dovolatel jednak fakticky nevymezil existenci zjevného rozporu mezi rozhodnými skutkovými zjištěními určujícími pro naplnění znaků trestného činu a obsahem provedených důkazů, avšak ani neuvedl, v čem spatřoval nepřesvědčivost závěrů soudu o zamítnutí jím navrhovaných důkazů pro nadbytečnost.

11. Dále konstatoval, že samo porušení ústavně zaručených základních práv obviněného bez dalšího nepostačuje k založení některého z dovolacích důvodů. Pro úplnost zavrhl též implicitní uplatnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř. skrze zmínku o hypotetické podjatosti soudce, neboť v dostupném materiálu nedohledal uplatnění námitky

podjatosti v dosavadním průběhu řízení, a navíc obviněný tento závěr vyvodil toliko z názoru zastávaného vzpomínaným soudcem. Státní zástupce tak dospěl k přesvědčení, že skutkový stav v posuzované věci je nesporný, obviněný naplnil všechny formální znaky trestného činu podle § 328 tr. zákoníku, což v zásadě nezpochybnil ani sám dovolatel, který toliko vyzdvihl oprávněnost svého postupu. Státní zástupce se ovšem i v tomto směru ztotožnil s názory soudů obou stupňů o protiprávním charakteru vytýkaného jednání. Odmítl dovolatelem prezentovaný výklad ustanovení čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny, přičemž jej označil za svébytný a arbitrární. Upozornil, že čl. 21 Listiny nezakládá žádný nárok na konstrukci konkrétního nástroje přímého výkonu státní moci, natož na přímý výkon pravomoci svěřené určitému orgánu jednotlivcem, nadto akcentoval kolektivní charakter předmětného práva, čemuž odporuje svévolná uzurpace vybrané pravomoci ze strany jedince. Rovněž vyzdvihl nutnost vnímat toto ustanovení prizmatem čl. 2 odst. 2 Ústavy České republiky, z nějž plyne obecný zákaz svémocného výkonu veřejné moci napřímo lidem, mimo ústavním zákonem stanovené výjimky.

12. U čl. 23 Listiny poukázal státní zástupce na jeho v zásadě mimoprávní povahu, paradoxy možného využití a zdůraznil, že dokud je v demokratickém právním státě soudní moc ustanovena způsobem předepsaným Ústavou České republiky a zákonem, nelze se zrušení jejích rozhodnutí domáhat právem na odpor, přičemž navrhl tento závěr vztáhnout i na další složky veřejné moci. Kategoricky v tomto smyslu odmítl, že by vzpomínaný článek poskytoval ústavní podklad pro svévolné převzetí výkonu veřejné moci, s jejíž podobou realizovanou příslušným orgánem není jednotlivec spokojen, či pro paralelní výkon vedle oficiálních struktur systému funkčních ústavních orgánů. Zavrhl také případnou aplikaci ustanovení o pozitivním skutkovém omylu ohledně splnění podmínek aktivace čl. 23 Listiny, jelikož obviněný ani netvrdil nastoupení kolapsu České republiky jako demokratického právního státu, či systematické znemožnění účinného použití zákonných prostředků. Za významné vyhodnotil, že obviněný se neztotožňoval s kroky realizovanými za Českou republiku jejími orgány, toliko v úzkých výsečích jejich celkové činnosti, zejména v oblasti obrany, což by nemohlo vést k legální aplikaci ústavně garantovaného práva na odpor. Vyloučil taktéž aplikaci ustanovení o právním omylu negativním ohledně protiprávnosti realizovaného skutku, když akcentoval elementární význam na zachování exkluzivity výkonu pravomocí svěřených orgánům veřejné moci výhradně těmito orgány, a to pro funkčnost právního státu a státního útvaru jako takového, pročež dospěl k závěru, že protiprávnost vytýkaného činu musela být pro dovolatele rozeznatelná bez zřejmých obtíží a mohl se svého případného právního omylu snadno vyvarovat. Nadto státní zástupce připomněl, že nepřijatelné důsledky svého výkladu čl. 23 Listiny připustil v rámci hlavního líčení i sám dovolatel.

13. Za významnou nevyhodnotil státní zástupce ani skutečnost, že obviněný předmětné listiny podepisoval sám s odkazem na čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny, neboť odůvodnění nepřípustného přisvojení úkonů rezervovaných pro orgány veřejné moci postrádá, z hlediska naplnění skutkové podstaty daného trestného činu, na relevanci. Z obdobných důvodů se neztotožnil ani s výhradou, podle níž soudy neidentifikovaly, jakému konkrétnímu orgánu veřejné moci měl náležet výkon úkonů, které dovolatel realizoval v útoku popsaném pod bodem 1) prvostupňového rozsudku. Předestřel, že Česká republika uplatňuje veřejnou moc prostřednictvím svých orgánů, tedy obracel-li se obviněný na orgány Evropské unie, vykonával tímto způsobem úkony, které jsou vyhrazeny příslušným orgánům veřejné moci (vláda České republiky, jednotlivá ministerstva atd.). Neoznačení konkrétního orgánu tak postrádá na významu.

14. Torzo dovolání, v němž byly prezentovány samotné názory dovolatele na podstatu jeho skutku, vyhodnotil státní zástupce, s jistou mírou tolerance, za přípustnou součást podání, leč shrnul, že se jedná jen o subjektivní úvahy obviněného o tématech demokracie, legitimacy veřejné moci a vztahu jednotlivce vůči státu. Tyto myšlenkové konstrukty nepovažoval za správné, zejména odmítl obviněným zastávanou tezi o nesouladnosti demokratického právního státu s koncepcí zastupitelské demokracie, nicméně doplnil, že obviněný má na tyto úvahy právo, ale pouze pokud na jejich podkladě nepřekročí hranice trestní odpovědnosti faktickým jednáním ve vnějším světě. V neposlední řadě pak zavrhl také možnost aplikace zásady subsidiarity trestní represe, byť připustil, že si lze představit i závažnější formy předmětné trestné činnosti, leč přesto jednání obviněného považoval za natolik společensky škodlivé, aby na něj bylo potřeba reagovat prostředky trestního práva. Toto své mínění odůvodnil zejména skutečností, že se nejednalo o recesi či snad nadsázku a dovolatel činil úkony rezervované vrcholným ústavním orgánům. Současně doplnil, že vytýkaný skutek zasáhl i objekt trestného činu a připomněl, že nalézací soud nižší míru společenské škodlivosti adekvátně zohlednil v úvahách o výši trestu. Ve vztahu k návrhu na odložení výkonu rozhodnutí poznamenal, že s ohledem na zjevnou neopodstatněnost dovolání tento návrh není namístě a nadto by s přihlédnutím k podmíněnému odkladu výkonu trestu neprospěl ani zájmům obviněného.

15. Na závěr svého vyjádření proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podané dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl, neboť je zjevně neopodstatněné.

III. Přípustnost dovolání

16. Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno osobou k tomu oprávněnou, tj. obviněným, prostřednictvím obhájce [§ 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě k tomu určeném (§ 265e tr. ř.) a splňuje náležitosti obsahu dovolání (§ 265f odst. 1 tr. ř.), avšak je zjevně neopodstatněné.

IV. Důvodnost dovolání

17. Nejvyšší soud nejprve konstatuje, že uplatnění dovolacího důvodu podle **§ 265b odst. 1 písm. c) tr. ř.** přichází do úvahy, jestliže obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl.

18. S odkazem na dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.** lze dovolání podat, jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy.

19. Důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.** je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Slouží tedy především k nápravě právních vad v posouzení skutku, jenž představuje předmět trestního stíhání, popřípadě k nápravě vad vzniklých v návaznosti na nesprávnou aplikaci jiné trestněprávní normy.

20. Dovolací důvod podle **§ 265b odst. 1 písm. b) tr. ř.** opodstatňuje podání dovolání za předpokladu, že ve věci rozhodl vyloučený orgán, leč tento důvod nelze použít, jestliže zmíněná okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř.

21. S jistou mírou tolerance lze pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. podřadit výhradu obviněného, že ve fázi trestního řízení, kdy došlo k jeho pozorování ve zdravotnickém zařízení, nebyl zastoupen obhájcem, ač na základě ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. se jednalo o případ nutné obhajoby. V tomto kontextu považuje Nejvyšší soud za vhodné nejprve uvést, že předmětný dovolací důvod je dán za situací, kdy nebyla dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující případy nutné obhajoby, tedy zejména ustanovení § 36 tr. ř. Právo na obhajobu totiž patří mezi nejdůležitější procesní práva a je garantováno jak mezinárodními smlouvami o lidských právech a svobodách (čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod), tak i ústavními předpisy (čl. 40 odst. 3 Listiny). Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. však nenaplnuje jakékoli porušení práva na obhajobu, resp. porušení citovaných ustanovení, ale naplňují jej pouze některé případy (tento dovolací důvod je užší, protože jím není jakékoli porušení práva na obhajobu). Jestliže obviněný po určitou část řízení neměl obhájce, ačkoliv ho podle zákona měl mít, pak je tento dovolací důvod dán jen tehdy, pokud orgány činné v trestním řízení v této době skutečně prováděly úkony trestního řízení směřující k vydání meritorního rozhodnutí napadeného dovoláním (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2002, sp. zn. 7 Tdo 528/2002, uveřejněné pod č. 48/2003 Sb. rozh. tr.). Z uvedeného vyplývá, že dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. je dán pouze v těch případech, kdy skutečnost, že obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl, mohla mít faktický dopad na vydání meritorního rozhodnutí napadeného dovoláním (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2008, sp. zn. 11 Tdo 407/2008, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. 6 Tdo 738/2010).

22. Formálně má vzpomínaná námitka své opodstatnění, neboť v průběhu přípravného řízení byl obviněný skutečně pozorován ve zdravotnickém zařízení podle § 116 odst. 2 tr. ř., konkrétně v Psychiatrické léčebně Šternberk ode dne 6. 7. 2024 do dne 19. 7. 2024, aniž by byl v tomto období zastoupen obhájcem, jak vyžaduje ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. Popsanou nesprávnost přitom detekoval již soud druhého stupně, avšak dospěl k závěru, že se nejedná o takovou vadu, která by v projednávané věci měla vliv na rozhodnutí o vině a trestu obviněného, přičemž poukázal na závěr o nepochybné přičetnosti dovolatele (viz odstavec 18. odůvodnění jeho usnesení). S předestřeným závěrem odvolacího soudu se Nejvyšší soud ve zkoumané věci ztotožňuje, jelikož o přičetnosti obviněného nelze pochybovat a důvod nutné obhajoby by tím byl přísně limitován toliko samotným intervalem pozorování obviněného ve zdravotnickém zařízení, poněvadž ze spisového materiálu nevyplývají okolnosti vedoucí k založení jiného z důvodů nutné obhajoby. V rozhodném časovém období pozorování obviněného ve zdravotnickém ústavu pak nedošlo k provedení žádných úkonů významných pro meritorní rozhodnutí v dané věci, což ostatně netvrdí ani sám obviněný. Zbývá tak uzavřít, že ve zkoumané věci sice došlo k porušení ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř., leč nejednalo se o takovou vadu, která by mohla mít reálný dopad na meritorní rozhodnutí ve věci a právo obviněného na obhajobu.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

23. Dovolatel, mimo jiné, jako důvod podání svého dovolání uvedl, že rozhodná skutková zjištění určující pro naplnění znaků trestného činu jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů, tedy formálně, byť nikoliv výslovně, uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v jeho první alternativě, nicméně nastíněnou povšechnou výtku nenaplnil žádnou konkrétní argumentací. Nevymezil totiž, jaká rozhodná skutková zjištění soudu určující pro naplnění znaků trestného činu, se dostala do zjevného rozporu s obsahem provedených důkazů, když v zásadě akceptoval skutkový stav, tak jak jej zjistil nalézací soud, pouze rozporoval naplnění vybraných znaků daného trestného činu, a především protiprávnost a společenskou škodlivost svého jednání.

24. Ze spisového materiálu navíc vyplývá, že na základě dokazování, provedeného v dostatečném rozsahu, nalézací soud v projednávané věci dovodil průběh skutkového děje tak, jak je popsán výše. K náležitému objasnění věci přitom soud provedl všechny potřebné důkazy, tak jak to vyžaduje ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř., tyto i náležitě hodnotil v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 tr. ř., takže zjistil takový skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro náležité rozhodnutí. Nejvyšší soud nedetekoval v hodnocení důkazů ze strany soudu ani žádné znaky libovůle či svévole, nýbrž dospěl k názoru, že úvahy soudu plně odpovídají zásadám logiky. Rozhodnutí soudů obou stupňů jsou rovněž řádně odůvodněná, tudíž nelze přijmout dovolatelovu tezi o jejich nepřezkoumatelnosti. Povšechná a v jádru bezobsažná výtka obviněného v tomto směru nemůže vést k naplnění daného dovolacího důvodu. Nejvyšší soud proto, ve shodě se státním zástupcem, dospěl k jednoznačnému závěru, že dovolatel uplatnil předmětný dovolací důvod v jeho první variantě toliko formálně, aniž by jej naplnil jakoukoliv konkrétní argumentací.

25. Obviněný taktéž prezentoval názor, podle něhož soud nedůvodně neprovedl podstatné navrhované důkazy, jejichž příkladný výčet zanesl do podaného dovolání. Na tomto místě považuje Nejvyšší soud za vhodné připomenout, že soudy nemusí realizovat všechny důkazní návrhy, které strany učiní, zvláště jedná-li se o důkazy nadbytečné, duplicitní, případně postrádající relevanci, nicméně jsou povinny v odůvodnění přijatého rozhodnutí uvést, proč konkrétní důkaz nepokládaly za nutné provádět (srov. nález Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 1148/09).

26. V posuzované věci zmíněné důkazní návrhy, dovolatelem vznesené již v průběhu hlavního líčení, zamítl soud prvního stupně, přičemž tento svůj závěr řádně odůvodnil. Částečně totiž dospěl k přesvědčení o absenci vypovídací potence těchto důkazů pro projednávanou věc, ve zbylém rozsahu je pak vyhodnotil za nadbytečné, mimo jiné i s odkazem na zásadu *iura novit curia*, jednalo-li se o právní předpisy či komentářovou literaturu (viz odstavec 16. odůvodnění rozsudku nalézacího soudu), s čímž se ztotožnil i odvolací soud (viz odstavec 12. odůvodnění jeho usnesení). I Nejvyšší soud považuje zamítnutí vzpomínaných důkazních návrhů za důvodné a vysvětlení soudu prvního stupně za dostatečné, přičemž ani sám dovolatel nepředložil žádné argumenty vyvracející uvedené stanovisko soudů a obhajující důkazní potenciál, významnost či potřebnost navržených důkazů. Zbývá pouze doplnit, že ze spisového materiálu nevyplývá žádná informace o vznesení dalších důkazních návrhů ze strany obhajoby, když ostatně před skončením dokazování v hlavním líčení obhájce obviněného uvedl, že mimo již rozebírané skupiny důkazů, další návrhy na doplnění dokazování nevznášejí (viz protokol o hlavním líčení ze dne 25. 3. 2025 na č. 1. 445). Další důkazní návrhy nebyly vzneseny ani v řízení o odvolání (viz protokol o veřejném zasedání ze dne 23. 10. 2025 na č. 1. 482 až 484). Nejvyšší soud tak

uzavírá, že v posuzované věci nejsou rozhodná skutková zjištění určující pro naplnění znaků trestného činu založena na nedůvodně neprovedených podstatných navrhovaných důkazech.

K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř.

27. Pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. lze bezesporu subsumovat námitku dovolatele, že nenaplnil skutkovou podstatu trestného činu podle § 328 tr. zákoníku, neboť vykonával úkony jako samozvaný zástupce České republiky, nikoliv však jako některý z jejích orgánů, leč není možno jí přiznat žádné opodstatnění. Ze skutkové podstaty výše uvedeného trestného činu totiž jednoznačně vyplývá, že dopadá na situace, kdy si pachatel uzurpuje výkon úkonů, které jsou vyhrazeny toliko orgánům veřejné moci, nikoliv, že se za takovýto konkrétní a fakticky existující orgán musí vydávat. Česká republika, jakožto státní útvar, přitom fakticky právě skrze vzpomínané orgány veřejnou moc vykonává. Obviněný sám sebe ustanovil do funkce osoby oprávněné jednat za Českou republiku a v této rovině vykonával úkony rezervované orgánům veřejné moci, tedy zastupovat Českou republiku před orgány Evropské unie (typicky vláda České republiky, její jednotlivá ministerstva, zejména Ministerstvo zahraničních věcí atd.). Tímto způsobem tedy dovolatel fakticky nahrazoval zmíněné orgány veřejné moci v části jejich působnosti, tudíž bezesporu naplnil skutkovou podstatu trestného činu podle § 328 tr. zákoníku. Nejvyšší soud proto souhlasí s názorem státního zástupce, že označení konkrétního orgánu ze strany obviněného v některých z inkriminovaných listin postrádá na významu. Ostatně objekt předmětného deliktu představuje veřejný pořádek v oblasti zajišťování monopolu státu na organizaci veřejné moci a řádný výkon pravomoci orgánu veřejné moci, přičemž tyto zájmy pachatel zasahuje, byť nezákonně a svévolně uzurpuje i jen vybrané části kompetencí různých orgánů veřejné moci a o vlastní vůli se sám staví do pozice nositele veřejné moci (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 7. 2023, sp. zn. 4 Tdo 638/2023). Nemusí se ani vydávat za orgán reálně existující či samozvaně přebírat pravomoci a vykonávat úkony pouze konkrétního, existujícího orgánu veřejné moci, když rozhodné je právě narušení monopolu příslušných orgánů na výkon jim svěřené veřejné moci (srov. ŠČERBA, Filip a kol. *Trestní zákoník. § 205 až 421. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 2566). Klíčový význam má tedy fakt, že obviněný neoprávněně a svévolně vykonával úkony vyhrazené toliko orgánům veřejné moci, o čemž v případě zastupování České republiky ve vztahu k orgánům Evropské unie nelze pochybovat.

28. Pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. spadá též námitka obviněného o aplikaci zásady subsidiarity trestní represe podle § 12 odst. 2 tr. zákoníku, a to s ohledem na absentující společenskou škodlivost vytýkaného skutku. K této problematice považuje Nejvyšší soud za vhodné ponejprv předestřít, že zásadně je nutno každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v tr. zákoníku, považovat za trestný čin, přičemž za spáchání takového činu musí být vyvozena trestní odpovědnost. Nastíněné formální pojetí posléze koriguje již zmíněná zásada subsidiarity trestní represe, dle níž trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, v nichž nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Společenská škodlivost představuje aspekt, který je potřeba zvažovat vždy ve vztahu ke konkrétnímu hodnocenému případu, přičemž lze vycházet z kritérií obsažených v § 39 odst. 2 tr. zákoníku. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s odkazem na předmětnou zásadu nemá být trestněprávně postižen z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Kritérium společenské škodlivosti případu je doplněno principem *ultima ratio*, z něhož vyplývá, že trestní právo má místo

výhradně tam, kde nepostačuje uplatnění jiných, mírnějších prostředků (viz stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2013, sp. zn. Tpjn 301/2012, uveřejněné pod č. 26/2013 Sb. rozh. tr.).

29. S uvedenou námitkou se však soudy obou stupňů dostatečně a přesvědčivě vypořádaly (viz odstavec 23. odůvodnění rozsudku nalézacího soudu a odstavec 19. odůvodnění usnesení odvolacího soudu), když popsaly konkrétní důvody opodstatňující aplikaci prostředků trestního práva. Nejvyšší soud v tomto směru považuje za vhodné připomenout, že obviněný svým činem nepochybně zasáhl objekt trestného činu, když svévolně uzurpoval výkon veřejné moci realizací úkonů, které náleží výhradně příslušným orgánům veřejné moci, tudíž narušil v nastíněném smyslu monopol státu. Souběžně se nejednalo o žádnou formu recese, satiry či žertu, což by mohlo vrhnout na celou situaci dosti odlišné světlo (viz ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník III: komentář: § 272-421*. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 4112), nýbrž dovolatel jednal zcela vážně, což ostatně nepopírá ani ve svém dovolání. Souhlasit lze též s úvahou státního zástupce, že společenskou škodlivost zvyšuje zaměření obviněného na provádění úkonů rezervovaných vrcholným ústavním orgánům, třebaže k založení trestní odpovědnosti by postačovalo i svévolné uzurpování pravomoci orgánu územní samosprávy. Obdobnou logikou musí Nejvyšší soud poukázat také na skutečnost, že i obsah provedených úkonů měl mít poměrně zásadní význam, tedy dovolatel svou činnost nezaměřoval na úkony bagatelního významu v rovině pravomocí předmětných orgánů, avšak pokoušel se touto cestou realizovat zásadní změny v nastavení věcí veřejných (vyžádat si značné prostředky od orgánů Evropské unie, znemožnit činnost Bezpečnostní informační služby a Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR atd.). Opomenout nelze ani to, že obviněný vykonal celkem čtyři úkony rezervované orgánům veřejné moci, přičemž naplnil obě alinea trestného činu podle § 328 tr. zákoníku. Logickou stopu vykazuje i úvaha soudu prvního stupně nad závažností kategorie případů, kdy se pachatel nevydává za skutečně existující orgán státu, ale nepokrytě si svévolně přivlastňuje výkon veřejné moci, jelikož neuznává legitimní orgány státu, což zvažil ve světle recentních případů, kdy popsany postup představuje podklad pro další trestnou činnost, různými způsoby hrubě narušuje veřejný pořádek a fakticky směřuje k dekonstrukci státu. Dovolateli tak nebylo nepřipustně přičítáno jednání jiných osob, nýbrž soud hodnotil způsob naplnění skutkové podstaty trestného činu podle § 328 tr. zákoníku způsobem, jakým to učinil obviněný, a to s ohledem na možné dopady takového jednání a potřebu na ně reagovat trestní represí. Nejednalo se tedy ani o případ, který by svou podstatou a okolnostmi zjevně vybočoval z úrovně společenské škodlivosti běžného stupně daného typu trestné činnosti.

30. Nezbyvá tak než uzavřít, že ve zkoumaném případě byla aplikace trestní represe racionální a odůvodněná, tudíž se napadené rozhodnutí nezakládá na nesprávném právním posouzení skutku ani jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Okolnosti mírně snižující stupeň společenské škodlivosti a polehčující obviněnému soud řádně zohlednil v rámci úvah o druhu a výměře uloženého trestu.

31. S notnou mírou tolerance lze pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. subsumovat i námitku obviněného, podle níž nemohl naplnit znak neoprávněnosti, protože úkony náležící orgánům veřejné moci vykonával z titulu svých základních práv zakotvených v čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny. V tomto kontextu se zdá vhodným nejprve předestřít, že podle čl. 23 Listiny mají občané právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny. Podle čl. 23 tedy mohou občané aktivně vystupovat proti snahám etablovat například diktaturu či totalitní

režim, nemohou však sami právem na odpor zdůvodňovat nerespektování či odstraňování stávajících demokratických institucí. Právem na odpor v tomto smyslu tedy lze „demokratický řád lidských práv a základních svobod“ pouze chránit, nikoli destruovat (viz HUSSEINI, Faisal a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 712 a 713). Z uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že k aplikaci čl. 23 Listiny musí být splněny kumulativně dvě základní podmínky, bez jejichž existence nepřichází užití tohoto ustanovení v úvahu. Jednak zde musí být určitá, objektivně daná hrozba směřující vůči systému lidských práv i základních svobod a současně se takovému ohrožení nelze bránit účinným použitím zákonných prostředků, neboť jejich efektivní aplikace je nastalým stavem fakticky znemožněna.

32. Dovolatel tvrzení o splnění zmíněných předpokladů založil na své nespokojenosti s některými kroky vybraných orgánů České republiky v parciálních oblastech správy věcí veřejných, především v rovině obrany státu, legislativní činnosti Parlamentu a rozhodovací činnosti Ústavního soudu. Tyto své závěry opíral o alternativní koncepce ohledně uspořádání věcí veřejných, s nimiž se ovšem v žádném případě nelze ztotožnit. Pojetí zastupitelské demokracie jako státního útvaru zákonitě odlišného od demokratického právního státu zcela popírá drtivou většinu obecně přijímaných definic pojmu demokratického právního státu, a to naprosto nedůvodně, místy až nesmyslně. Pravdu má státní zástupce, když upozorňuje, že obviněný ve svém výkladu zcela přehlíží ustálené a obecně přijímané závěry o podstatě, náležitostech a fungování demokratického právního státu, konzistentní judikaturu Ústavního soudu a další skutečnosti, jen proto, aby mohl prosazovat vlastní svérázné, nedomyšlené a místy až absurdní názory. Podobně radikálních filozofických tezí by bylo možno vytvořit nespočet a jejich svévolné prosazování cestou uzurpace veřejné moci by fakticky vedlo k rozkladu státu, vzniku chaosu a ohrožení elementárních hodnot společnosti. Pouhá skutečnost, že obviněný vnímá některá rozhodnutí orgánů veřejné moci negativně a inklinuje k jiným koncepcím uspořádání věcí veřejných, rozhodně nepostačuje k naplnění podmínek čl. 23 Listiny. I Ústavní soud ve své rozhodovací praxi konstatoval, že pokud je soudní moc ustavena v demokratickém právním státě způsobem předepsaným Ústavou České republiky a zákonem, nelze se zrušení napadených rozhodnutí domáhat prostřednictvím námitky porušení čl. 23 Listiny (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 4. 2021, sp. zn. III. ÚS 898/21), přičemž lze souhlasit se státním zástupcem, že tento závěr lze obecně vztáhnout i na činnost jiných orgánů veřejné moci. V návaznosti na argumentaci obviněného je přitom zcela zřejmé, že vytyčené podmínky aplikace čl. 23 Listiny splněny nebyly, jelikož prokazatelně nenastal stav rozkladu demokratického řádu v České republice ani rozvratu státních institucí. Samotná skutečnost, že obviněný subjektivně trvá na bezprávnosti existujícího stavu, nemůže jeho jednání ospravedlnit ve smyslu rozebíraného ustanovení Listiny (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 12. 2023, sp. zn. 6 Tdo 1042/2023). Bez splnění těchto nezbytných podmínek se pak logicky nelze odvolávat na právo na odpor garantované čl. 23 Listiny (srov. například usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2023, sp. zn. 4 Tdo 304/2023, uveřejněné pod č. 27/2023 Sb. rozh. tr.).

33. Dále obviněný argumentoval poukazem na čl. 21 odst. 1 Listiny, který stanoví, že občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců. Z tohoto ustanovení však v žádném případě nevyplyvá konkrétní nárok jednotlivce na zakotvení konkrétního nástroje pro realizaci přímého výkonu veřejné moci, v praxi tedy nemusejí být naplněny a realizovány obě možnosti podílu na správě veřejných věcí (tedy přímo i zastupitelsky), postačí jen jedna z nich, aby bylo právo podle čl. 21 odst. 1 Listiny naplněno (viz HUSSEINI, Faisal a kol. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 666 a 667). Ani na základě tohoto ustanovení se tedy dovolatel

nemohl legálně chopit vybraných pravomocí orgánů veřejné moci, neboť odlišný výklad by dramaticky ohrožoval samotnou existenci státu a elementární společenské hodnoty jím chráněné. Pro úplnost zbývá doplnit, že čl. 2 odst. 1 Ústavy České republiky identifikuje Lid jako zdroj veškeré státní moci, který ji vykonává prostřednictvím orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní, tedy orgánů veřejné moci. Podle čl. 2 odst. 2 Ústavy České republiky může ústavní zákon stanovit, kdy lid vykonává státní moc přímo. Základní východisko při výkonu veřejné moci tedy stojí na koncepci zastupitelské demokracie, kterou mohou doplňovat prvky demokracie přímé, pokud tak stanoví ústavní zákon, tudíž obecné odkazy na čl. 21 odst. 1 Listiny nemohou odůvodnit odlišný přístup spočívající v narušování monopolu příslušných orgánů veřejné moci na výkon jim svěřených pravomocí. S ohledem na výše uvedené skutečnosti tak dovolací soud uzavírá, že obviněný v projednávané věci bezesporu vykonával úkony náležející orgánu veřejné moci neoprávněně, přičemž v postihu takového jednání neshledal porušení základních práv dovolatele, když tyto nemohly vytýkané jednání ospravedlnit.

K námitkám nespádajícím pod žádný dovolací důvod

34. Jedná-li se o argumentačně nepodloženou volnou myšlenku dovolatele o potenciální podjatosti soudce, pak Nejvyšší soud musí konstatovat, že tuto námitku nelze podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. b) tr. ř., ani pod žádný jiný zákonný důvod dovolání, poněvadž obviněný fakticky vůbec nerozvedl možný důvod podjatosti soudce, když by měl tento pramenit pouze z úvahy ohledně představitelných negativních dopadů jednání obviněného v kontextu společenského dění. Současně ze spisového materiálu nevyplývá, že by obviněný vznesl námitku podjatosti již v předcházejících fázích řízení, ani žádným způsobem nevysvětlil, proč vzpomínanou námitku nemohl vznést před rozhodnutím soudu druhého stupně.

35. Kontury některého ze zákonných dovolacích důvodů scházejí rovněž absurdnímu tvrzení obviněného, že popis vytýkaného skutku může být interpretován způsobem, podle něhož soudy uznaly správnost výkladu čl. 21 odst. 1 a čl. 23 Listiny ze strany dovolatele, avšak přesto přistoupily k jeho trestnímu postihu pro realizaci Listinou garantovaných práv. Podobný způsob náhledu na popis vytýkaného skutku je mimo to zcela bizarní a iracionální, zvláště když soud prvního stupně jednoznačně uvedl, že dovolatelův výklad výše citovaných článků je chybný a stručně vysvětlil proč (viz primárně odstavec 20. odůvodnění jeho rozsudku).

V. Závěr

36. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že námitky obviněného byly zčásti podřaditelné pod důvody dovolání podle § 265b odst. 1 písm. c), g), h) tr. ř., nicméně Nejvyšší soud je shledal zjevně neopodstatněnými. Proto dovolání obviněného Mgr. Vladimíra Chlupa podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl. Toto rozhodnutí učinil v souladu s ustanovením § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř. v neveřejném zasedání.

37. Pokud obviněný v dovolání navrhl, aby Nejvyšší soud odložil výkon rozsudku nalézacího soudu, než bude rozhodnuto o podaném dovolání, je třeba uvést, že se jednalo o podnět, nikoli návrh, o němž by bylo nutno učinit formální rozhodnutí (takový návrh na odklad nebo přerušení výkonu rozhodnutí může podat podle § 265h odst. 3 tr. ř. pouze předseda senátu soudu prvního stupně). Předseda senátu Nejvyššího soudu důvody pro odklad

výkonu rozhodnutí neshledal. Za této situace nebylo zapotřebí o podnětu obviněného k předmětnému postupu rozhodnout samostatným (negativním) výrokem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2014, sp. zn. I. ÚS 522/14).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. 4. 2026

JUDr. Roman Vicherek, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Daniela Keszeli